

BC-02

Ver 0.4

Productie van diervoeders of 'te verwerken nevenstromen': Aanvullende bepalingen

HISTORIEK VAN HET DOCUMENT

Revisie en datum van goedkeuring	Reden voor de revisie	Draagwijdte van de revisie	Uiterste datum van toepassing
0.0 03/07/2008	Start van de nieuwe GMP: overname van de eisen in hoofdstukken II, III, V en X nieuwe bepalingen	Volledig document	01/01/2009
0.1 23/12/2010	Verduidelijking omtrent de verantwoordelijkheid van de producent van te verwerken nevenstromen	Punt 3.1. i	08/02/2011
0.2 19/12/2012	Update ten gevolge van de goedkeuring Autocontrole Gids G-001 – ver2.0	Punt 3.1	1/01/2013
	Wijzigingen aangebracht in het kader van de wederzijdse erkenning met het Franse GBP AC	Punt 3.2.2	
0.3 21/10/2016	Producenten van voormengsels en /of mengvoeders voor herkauwers : verwijzing naar de controle van de aanwezigheid van dierlijke eiwitten beschreven in het document AT-11	Punt 3.2.1 Punt 3.2.2	21/10/2016
	Nieuwe lay-out	Volledig document	
	Wijziging van de benaming (logo en standaard)	Volledig document	
0.4 31/03/2017	Producenten van gemedicineerde voeders: verwijzing naar nationale plannen ter reductie van antibiotica en geneesmiddelen	Punt 3.2.2	31/03/2017
	Belgische producenten van gemedicineerde voeders: verwijzing naar nationaal convenant	Punt 3.2.2	

Inhoudstafel

1. TOEPASSINGSGBIED.....	4
2. BEPALINGEN INZAKE DE TOEPASSING VAN DE DOCUMENTEN UIT DEEL A	4
3. BEPALINGEN INZAKE DE TOEPASSING VAN DE DOCUMENTEN UIT DEEL B.....	4
3.1. LEVENSMIDDELENBEDRIJVEN	4
3.2. OVERIGE PRODUCENTEN.....	5
3.2.1. <i>Algemeen</i>	5
3.2.2. <i>Mengvoederproducenten</i>	6

BC-02: Productie van diervoeders of 'te verwerken nevenstromen': aanvullende bepalingen

1. Toepassingsgebied

Deze bepalingen zijn van toepassing op de producenten van diervoeders of 'te verwerken nevenstromen'. Zij zijn van toepassing op alle productiestappen, met inbegrip van het in de handel brengen door de producent.

2. Bepalingen inzake de toepassing van de documenten uit deel A

- a. Het document 'AC-00: Inleiding' is van toepassing op alle Feed Chain Alliance gecertificeerde deelnemers.
- b. Het document 'AC-01: Algemene bepalingen' is van toepassing op alle FCA gecertificeerde deelnemers die een productieactiviteit van diervoeders of 'te verwerken nevenstromen' hebben.
- c. Het document 'AC-02: Productie van diervoeders' is van toepassing op alle FCA gecertificeerde deelnemers die een productieactiviteit van diervoeders hebben, met uitzondering van de ondernemingen uit de voedingssector (zie BT-07: Ondernemingen uit de voedingssector).

3. Bepalingen inzake de toepassing van de documenten uit deel B

3.1. Levensmiddelenbedrijven

- a. Het document 'BC-00: Inleiding' is van toepassing op alle Feed Chain Alliance gecertificeerde deelnemers.
- b. Het document 'BC-01: Algemene bepalingen' is van toepassing op alle FCA gecertificeerde deelnemers.
- c. De ondernemingen uit de voedingssector die voedermiddelen of 'te verwerken nevenstromen' produceren, moeten uitsluitend voldoen aan de eisen opgenomen in het document 'BT-07: Levensmiddelenbedrijven' en aan de documenten naar dewelke er daarin wordt verwezen, met name:
 - BT-01: Aanvullende normen voor diervoeders en « te verwerken nevenstromen »
 - BT-02: Inkoop: Algemene bepalingen
 - BT-06: Wegtransport: extra bepalingen
 - BT-09: Op- en overslag
 - BT-11: Staalname en analyses
 - BT-12: Interne audit
- d. Wanneer er vloeibare, vaste of gasvormige (in het bijzonder stoom) stoffen worden gegenereerd tijdens het productieproces (zowel hoofdproces als secundair proces), mogen deze slechts onder de volgende voorwaarden eventueel in het proces worden hergebruikt:
 - de wettelijke voorschriften moeten worden nageleefd en ze moeten dit gebruik toelaten
 - de gevarenanalyse sluit het gebruik van deze stoffen niet uit
 - dit gebruik moet, minimum, als een punt van aandacht worden beschouwd
 - de beheersing van de gevaren die door het gebruik van deze stoffen worden gegenereerd moet gewaarborgd zijn.
- e. Hulpstoffen die worden gebruikt in het productieproces dienen te worden geïnventariseerd en een op HACCP gebaseerde gevarenanalyse dient te worden uitgevoerd of opgevraagd bij de leverancier om de geschiktheid van deze producten voor de voedselveiligheid na te gaan.

- f. De 'te verwerken nevenstromen' mogen onderling niet vermengd geraken, tenzij dit een stap vormt in hun verwerkingsproces. Ingeval een dergelijke vermenging zich voordoet, moet de onderneming de nodige maatregelen treffen.
- g. De onderneming die 'te verwerken nevenstromen' produceert, moet de eisen naleven met betrekking tot de niveaus 1 en 2 zoals beschreven in het document 'AT-05: Bemonstering' en die van toepassing zijn op de voedermiddelen.
- h. Wanneer een FCA gecertificeerde onderneming een op sectoraal niveau ontwikkeld bemonsteringsplan wenst toe te passen, moet dit conform het document 'BT-05: Sectoraal bemonsteringsplan' zijn, dat vermeld staat in de lijst van sectorale bemonsteringsplannen die door OVOCOM erkend zijn (zie www.ovocom.be).
- i. De onderneming die de 'te verwerken nevenstromen' produceert, blijft verantwoordelijk voor zijn product gedurende alle stappen, gaande van tijdelijke opslag tot overdracht van het product aan de afnemer.
- j. In het kader van de toepassing van het document 'AT-05: Monitoring' laat een productie bedrijf 10% monsters nemen voor de controle van de CCP en de PvA bij niveau 1 door een onafhankelijke derde.
Een onafhankelijke derde is bvb:
 - een inspecteur van de bevoegde overheid voor de controle van diervoeders;
 - een inspecteur van een ISO 17020 geaccrediteerde inrichting voor de monsternamen en/of inspectie van diervoeders;
 - een auditor van een ISO 17021 of EN 45011 geaccrediteerde certificatie instelling.

3.2. Overige producenten

3.2.1. Algemeen

- a. Het document 'BC-00: Inleiding' is van toepassing op alle Feed Chain Alliance gecertificeerde deelnemers.
- b. Het document 'BC-01: Algemene bepalingen' is van toepassing op alle FCA gecertificeerde deelnemers.
- c. De aangekochte producten (inputs) en verkochte producten (outputs) moeten voldoen aan de eisen opgenomen in het document 'BT-01: Aanvullende normen voor diervoeders en « te verwerken nevenstromen »'.
- d. Alle aankopen van producten en diensten door de FCA gecertificeerde deelnemer (afnemer) moeten gebeuren conform het document 'BT-02: Inkoop: Algemene bepalingen'. In bepaalde speciale gevallen kunnen de specifieke modaliteiten beschreven in de documenten 'BT-03: Inkoop onder bijzondere voorwaarden' en 'BT-04: Inkoop: Invoerprotocollen' worden toegepast.
- e. Indien een FCA-gecertificeerde onderneming een bemonsteringsplan op sectorniveau wenst te ontwikkelen, dan dient dit conform de bepalingen in document 'BT-05: Sectorale bemonstering' te gebeuren en dient dit plan opgenomen te worden in de lijst met de door OVOCOM erkende bemonsteringsplannen (zie www.ovocom.be).
- f. De eisen opgenomen in het document 'BT-09: Op- en overslag' moeten worden nageleefd.
- g. Teneinde de controle en de traceerbaarheid van de ingekochte ingrediënten en de in de handel gebrachte producten te waarborgen, moet de FCA gecertificeerde producent voldoen aan de eisen opgenomen in het document 'BT-11: Staalname en analyses'.
- h. De uitvoering van de interne audits gebeurt mits naleving van het document 'BT-12: Uitvoering van interne audits'.
- i. De diervoeders die door de gebruiker (klant, landbouwer, etc.) worden aangeleverd om ze te laten verwerken in producten die later, na verwerking, aan hem zullen worden geleverd, moeten dezelfde ingangsc controles ondergaan als de andere producten die door de FCA gecertificeerde deelnemer worden aangekocht.

- j. Wanneer er vloeibare, vaste of gasvormige (in het bijzonder stoom) stoffen worden gegenereerd tijdens het productieproces (zowel hoofdproces als secundair proces), mogen deze slechts onder de volgende voorwaarden eventueel in het proces worden hergebruikt:
 - de wettelijke voorschriften moeten worden nageleefd en ze moeten dit gebruik toelaten
 - de gevarenanalyse sluit het gebruik van deze stoffen niet uit
 - dit gebruik moet, minimum, als een punt van aandacht worden beschouwd
 - de beheersing van de gevaren die door het gebruik van deze stoffen worden gegenereerd moet gewaarborgd zijn.
- k. Hulpstoffen die worden gebruikt in het productieproces dienen te worden geïnventariseerd en een op HACCP gebaseerde gevarenanalyse dient te worden uitgevoerd of opgevraagd bij de leverancier om de geschiktheid van deze producten voor de voedselveiligheid na te gaan.
- l. De Feed Chain Alliance gecertificeerde deelnemer die een diervoeder op basis van een ingrediëntenmengsel produceert, moet voldoen aan de eisen opgenomen in het document 'BT-08: Versleping en homogeniteit ».
- m. De, Feed Chain Alliance gecertificeerde, mengvoederproducenten kunnen zich borg stellen, in het kader van de FCA Standaard, voor niet FCA gecertificeerde tussenhandelaren die rechtstreeks mengvoerders verkopen aan veehouders. Het document 'BT-10: Tussenhandelaren' vermeldt de toe te passen modaliteiten en voorwaarden.
- n. De onderneming die 'te verwerken nevenstromen' verwerkt, moet de eisen naleven betreffende de niveaus 1 en 2, die beschreven staan in het document 'AT-05: Monitoring' en die van toepassing zijn op de voedermiddelen.
- o. De « te verwerken nevenstromen » mogen onderling niet vermengd geraken, tenzij dit een stap vormt in hun verwerkingsproces. Ingeval een dergelijke vermenging zich voordoet, moet de onderneming de nodige maatregelen treffen.
- p. Een « te verwerken nevenstroom » mag niet worden verwerkt tot een voedermiddel indien blijkt, op basis van de uitgevoerde gevarenanalyse en van de verwerkingskaart, dat het verwerkingsprocédé niet correct kan worden toegepast in de FCA gecertificeerde onderneming.
- q. Wanneer de Feed Chain Alliance gecertificeerde onderneming « te verwerken nevenstromen » verwerkt, moet zij:
 - a. De voorschriften opgesteld door de producent van de « te verwerken nevenstroom » en die op de verwerkingskaart staan, strikt toepassen;
 - b. De doeltreffendheid van de verwerking die werd toegepast nagaan door een bemonstering van niveau 1 uit te voeren, zoals beschreven in het document 'AT-05: Monitoring'.
- r. Indien gebruik wordt gemaakt van opslag- of doseersilo's voor grond- of hulpstoffen, dan moet bij het vullen van de silo's een adequaat vergrendelingsstelsel worden toegepast.
- s. In het kader van de toepassing van het document 'AT-05: Monitoring' laat een productiebedrijf 10% monsters nemen voor de controle van de CCP en de PvA bij niveau 1 door een onafhankelijke derde.
Een onafhankelijke derde is bvb:
 - een inspecteur van de bevoegde overheid voor de controle van diervoeders;
 - een inspecteur van een ISO 17020 geaccrediteerde inrichting voor de monsternamen en/of inspectie van diervoeders;
 - een auditor van een ISO 17021 of EN 45011 geaccrediteerde certificatie instelling.
- t. Alle Belgische producenten van voormengsels voor herkauwers moeten het punt 7 van het document 'AT-11 : Dierlijke bijproducten' toepassen.

3.2.2. Mengvoederproducenten

- a. De formulering van mengvoerders dient rekening te houden met alle noodzakelijke verplichtingen en inlichtingen om een veilig en kwaliteitsvol voeder te bekomen. Dit zijn

bijvoorbeeld wettelijke verplichtingen, eisen van de klant, de capaciteit van de installatie, resultaten van controles, het nagestreefde voedings en zootechnisch doel.

- b. Om te voldoen aan specifieke eisen (bvb. bij specifieke lastenboeken) moeten formules en etiketten nagezien en gevalideerd worden vooraleer ze geïmplementeerd worden. De betreffende verantwoordelijke moet de eventuele vervangingen goedkeuren.
- c. De procedures voor registratie, klassement en archivering moeten toelaten een exhaustieve traceerbaarheid te verzekeren van de gefabriceerde formules en de motivatie voor de omwille van de gezondheid aanpaste formules.

Voorbeeld

Het gehalte van inmenging van een voedermiddel in een formule kan gewijzigd worden ten gevolge van de verhoogde, maar nog steeds conforme aanwezigheid van een bepaalde stof. Dit zou zich kunnen voordoen voor mycotoxines die in graangewassen aanwezig zijn. Het DON gehalte wordt hier uitgedrukt in duizenden $\mu\text{g}/\text{kg}$ terwijl dit bij het mengvoeder voor varkens in honderden $\mu\text{g}/\text{kg}$ is. Volgens de percentages die in de oorspronkelijke formule voorzien zijn kan dit een nazicht of zelfs een aanpassing van deze formule vereisen. In een dergelijk geval moet de reden voor wijziging van de formule geregistreerd en gearhiveerd worden.

- d. Handmatige of geautomatiseerde apparatuur moet fouten bij het lossen en betreffende de bestemming van de ontvangen goederen voorkomen. Indien nodig, moeten maatregelen m.b.t. de volgorde van de producten, vanaf de ontvangst tot bij de menger, genomen worden om ongewenste versleping te voorkomen.
- e. Indien een bedrijf werkt met handmatige toevoegingen, moet de organisatie van de werkplek fouten voorkomen door aandacht te geven aan rangschikking en identificatie van de producten. De werkplek moet steeds net zijn om het risico op versleping te beheersen.
- f. De productieverantwoordelijke controleert regelmatig of de verboden opeenvolgingen nageleefd worden.
- g. De apparatuur die bestemd is om te mengen moet periodiek gevalideerd worden (min. 1x/jaar). Deze validatie betreft minstens de duur van mengen, het vulgehalte en eventueel de rotatiesnelheid.
- h. Als een bedrijf apparatuur voor toediening van melasse heeft, is deze uiteraard geïntegreerd in de reinigings- en onderhoudsplanung. Plekken waar de melasse kan invloeien of zich opstapelen krijgen bijzondere aandacht.
- i. Indien een mengvoederproducent gebruikt maakt van apparatuur voor peleteren, moet hij zowel de parameters voor het na te leven proces als conformiteitscriteria voor de gepeleeteerde voeders vastleggen. Zo nodig moet de eerste korrels van een serie kunnen verwijderd worden. De frequentie voor de zuivering van het circuit moet door de producent bepaald worden afhankelijk van zijn apparatuur en de producten die er bewerkt worden.
- j. Indien een mengvoederproducent beschikt over apparatuur om een coating aan te brengen, dan moeten de toleranties die gerelateerd zijn aan het verwerken van het coating product bepaald zijn. Het is raadzaam deze toleranties onder de conformiteitsdrempels te definiëren. De apparatuur voor het coaten moet gekalibreerd worden (cf. AC-02 - punt 8.4).
- k. Producenten van gemedicineerde diervoeders moeten het wegen van de gemedicineerde voormengsels uitvoeren met recipiënten en gereedschap, uitsluitend bestemd voor deze toepassing.
- l. In het kader van de toepassing van het document 'AT-05 – Monitoring' laat een productie bedrijf 10% monsters nemen voor de controle van de CCP en de PVA bij niveau 1 en 3 door een onafhankelijke derde.
Een onafhankelijke derde is bvb:

- een inspecteur van de bevoegde overheid voor de controle van diervoeders;
- een inspecteur van een ISO 17020 geaccrediteerde inrichting voor de monsternamen en/of inspectie van diervoeders;
- een auditor van een ISO 17021 of EN 45011 geaccrediteerde certificatie instelling.

m. Alle Belgische producenten van voormengsels voor herkauwers moeten het punt 7 van het document 'AT-11 : Dierlijke bijproducten' toepassen.

n. Mengvoederfabrikanten moeten de nationale plannen ter reductie van antibiotica en geneeskrachtige stoffen die op hen betrekking hebben, toepassen:

- wanneer deze plannen reglementair verplicht zijn;
- of wanneer de mengvoederfabrikanten vrijwillig het engagement zijn aangegaan om deze plannen toe te passen (bijvoorbeeld in het kader van een sectorale overeenkomst).

o. In het kader van de vermindering van het gebruik van antibiotica in gemedicineerde voeders, mag een producent van gemedicineerde voeders gevestigd in België, en ondertekenaar van het Convenant met betrekking tot de gemedicineerde voeders (cf AT-14: Richtwaarden voor gemedicineerde voeders) geen andere dan volgende voorschriften aanvaarden:

- voorgeschreven door de bedrijfsbegeleidende dierenarts;
- gecommuniceerd in elektronische vorm (zoals beschreven in artikel 5/1 van het koninklijk besluit van 21 december 2006);

Bovendien kunnen voorschriften voor de behandeling van mestvarkens ouder dan 15 weken niet worden aanvaard.

De producent die het Convenant ondertekende moet bovendien tijdig de enquêteformulieren die verstuurd werden door de Beroepsvereniging van de Mengvoederfabrikanten (BEMEFA), invullen en terugsturen.